

การพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
ของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
Improving the Communication Skills of School Administrators in the
Digital Era of Suraohumaknoi School under the Bangkok
Metropolitan Administration

ณัฐวรา วงษ์ศรีแก้ว, ธดา สิทธิธาดา

Natwara Wongsrikaew, Thada Siththada

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University

Corresponding Author, E-mail: s65561802043@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร และ 2) นำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย โดยภาพรวมทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก

2. การนำเสนอแนวทางในการสื่อสารนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความน่าเชื่อถือทั้งในด้านของตัวบุคลิกภาพเองหรือข้อมูลข่าวสารที่ได้นำมาสื่อสารและยังควรมีการคำนึงถึงความเหมาะสมทางด้านการใช้ภาษา กริยาท่าทางประกอบการสื่อสารเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทในสถานการณ์ตามสภาพแวดล้อม ในการสื่อสารนั้นควรแม่นยำในเนื้อหาที่จะนำมาสื่อสารเป็นข้อมูลที่เป็นจริงไม่เป็นเท็จ เมื่อต้องการจะสื่อสารควรเลือกช่องทางการสื่อสารให้สอดคล้องกับบริบทของผู้รับสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงความสามารถของผู้รับสารในการสื่อสารเพื่อการสื่อสารที่ส่งสารไปยังผู้รับสารนั้นจะได้เข้าใจในเนื้อหาได้อย่างดี และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสื่อสารที่มีที่มาที่ไปของเนื้อหาที่มีการนำอ้างอิงมาเพื่อประกอบเนื้อหาในการสื่อสารให้ผู้รับสารนั้นได้เข้าใจชัดเจนและน่าเชื่อถือ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ทักษะการสื่อสาร, ผู้บริหารสถานศึกษา, ยุคดิจิทัล

ได้รับบทความ: 13 พฤษภาคม 2567; แก้ไขบทความ: 8 มิถุนายน 2567; ตอรับตีพิมพ์: 11 มิถุนายน 2567

Received: May 13, 2024; Revised: June 8, 2024; Accepted: June 11, 2024

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the level of communication skills of school administrators in the digital era of Hua Mak Noi Mosque School. Under the Bang Kapi District Office Bangkok. and 2) Presenting guidelines for developing the communication skills of school administrators in the digital era of Hua Mak Noi Mosque School. The sample group used in the research included 32 administrators, teachers, and personnel. The research instrument was a questionnaire. and interview form Statistics used in quantitative data analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation. For qualitative data, content analysis was used.

The research results found that:

1. The Communication skills of school administrators in the digital age of Surawong Hua Mak Noi School Overall, communication skills of school administrators in the digital age are at a high level.

2. The communication skills of school administrators in the digital age It is at a high level and has the following guidelines: In communication, educational institution administrators should reliable in terms of their own personalities or the information that is communicated, and they should consider the appropriateness of the use of language. Verbs and gestures accompany communication to suit the context of the situation according to the environment. In communication, it should be precise in the content to be communicated, with information that is true and not false. When you want to communicate, you should choose a communication channel that is consistent with the context of the recipient. Educational service providers should consider the ability of the recipient to communicate so that the message sent to the recipient can understand the content well. And educational institution administrators should have communications that have the origins of the content referenced to make the communication content clear and reliable for the recipient to understand, respectively.

Keywords: Communication Skills, School Administrators, Digital Era

1. บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ ปัจจุบันจากสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 หรือสามารถเรียกได้อย่างหนึ่งว่ายุคดิจิทัล ในด้านการศึกษาเองมีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีสากลโลก อันปรากฏในเป้าหมายของการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 ซึ่งการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ในโลกต้องเผชิญกับระบบเศรษฐกิจโลกที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดน

ปัจจุบันการพัฒนากิจการและบริหารดิจิทัลได้มีการทำปฏิกิริยาประดิษฐ์ในยุคดิจิทัลเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันทางด้านอุตสาหกรรมและการบริการ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้ความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกรุงเทพมหานคร ระยะที่ 5 พ.ศ. 2561-2565 ในด้านของแผนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นการพิจารณาถึงภาพรวมและรายละเอียดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานอย่างถี่ถ้วนถึงประโยชน์และการนำมาใช้จริงในการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน การพัฒนาทักษะดิจิทัล อย่างชาญฉลาดในการปฏิบัติราชการ

บุคลากรทางการศึกษาที่จะต้องมีการปรับตัวในยุคดิจิทัลนั้นหนึ่งในนั้นคือผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่จะต้องมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารที่ดีโดยจะต้องมีความสามารถในการใช้การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งในยุคดิจิทัลปัจจุบันนี้มีตัวช่วยในการส่งสารทั้งการส่งข้อความข้อมูลสารสนเทศหรือแม้กระทั่งการติดต่อสื่อสารผ่านทางเทคโนโลยีที่มีการเชื่อมต่อโดยไร้พรมแดน

ดังนั้นการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญของการส่งสารและรับสารในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในยุคดิจิทัล ที่ผู้คนที่ต้องการจะแลกเปลี่ยนจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งซึ่งหากจะเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพผู้ส่งสารและผู้รับสารจะต้องมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพซึ่งในปัจจุบันที่เรียกว่ายุคแห่งดิจิทัล

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลที่ได้จากงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลการ

พัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลไปใช้ในการวางแผนการทำงาน
ในสถานศึกษา ปรับปรุง พัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของ
โรงเรียนสุเหร่าห้วยหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาใน
ยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าห้วยหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา
ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าห้วยหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
มีระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรโรงเรียนสุเหร่าห้วยหมากน้อย
สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 35 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรของโรงเรียนสุเหร่าห้วยหมากน้อย
สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้นจำนวน 32 คนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย
(simple random sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ
แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐาน
ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) สถานภาพการดำรงตำแหน่ง 3) อายุ 4) วุฒิการศึกษา
สูงสุด และ 5) ประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ จำแนกเป็นจำนวน 6 ด้าน ได้แก่

1) ด้านความน่าเชื่อถือ	จำนวน 6 ข้อ
2) ด้านความเหมาะสมตามสภาพแวดล้อม	จำนวน 7 ข้อ
3) ด้านเนื้อหาในการสื่อสาร	จำนวน 7 ข้อ
4) ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร	จำนวน 7 ข้อ

5) ด้านความสามารถของผู้รับสาร จำนวน 6 ข้อ

6) ด้านความชัดเจนของข่าวสาร จำนวน 7 ข้อ

โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 100) ดังนี้

5 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยสัมภาษณ์ตามตัวแปรรวมทั้งหมด 6 ด้าน ตามตัวแปรดังกล่าว

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามไปให้ด้วยตนเองและส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ด้วยโปรแกรม google form และสร้าง QR Code ของแบบสอบถามแนบส่งผ่าน Application Line ของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พร้อมนำแบบสอบถามมาทำการลงรหัสเพื่อนำไปประเมินผลของข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

4. ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร และผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้ความสามารถด้านทักษะการสื่อสารในยุคดิจิทัล เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา แล้วนัดวันเก็บข้อมูล นำตัวแปรรวมทั้งหมด 6 ด้านมาตั้งเป็นคำถามเพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์ ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

5. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสิ้น 5 คน

1) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2) ผู้วิจัยสรุปรวบรวมความคิดเห็นทันทีที่จบการสัมภาษณ์ในแต่ละด้าน

3) เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้วิจัยจะสรุปอีกครั้งซึ่งหากผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคน มีความคิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติมอีกครั้ง

4) การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้จัดบันทึก และบันทึกการสัมภาษณ์ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ ตัวแปรเชิงคุณภาพ คือ ค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) พร้อมนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จากการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นรายด้านและภาพรวม ซึ่งพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล เพื่อทราบถึงทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 100) มีเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. นำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยการนำผลสรุปจากการวิเคราะห์แบบสอบถามระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร นำไปสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 5 คน โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล	n = 32		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านความน่าเชื่อถือ	3.97	0.52	มาก
2. ด้านความเหมาะสมตามสภาพแวดล้อม	4.21	0.62	มาก
3. ด้านเนื้อหาในการสื่อสาร	4.20	0.74	มาก
4. ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร	4.33	0.67	มาก
5. ด้านความสามารถของผู้รับสาร	4.39	0.68	มาก
6. ด้านความชัดเจนของข่าวสาร	4.48	0.54	มาก
รวม	4.26	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.49) และหากพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความชัดเจนของข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.54) รองลงมาคือ ด้านความสามารถของผู้รับสาร ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.68) ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.67) ด้านความเหมาะสมตามสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.62) ด้านเนื้อหาในการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.74) และสำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.52)

แนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

1. ด้านความน่าเชื่อถือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษานั้นคำนึงถึงความน่าเชื่อถือทางด้านการสื่อสารทำให้การทำงานนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจากการที่ผู้บริหารนั้นสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษรเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากในการสื่อสารความคิดและข้อมูล มีประโยชน์เป็นอย่างมากเนื่องจากการสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษรนั้นมีมากมายหากมีการพูดตามหลักไวยากรณ์ หรือการวางตัวบุคคลภาพในการสื่อสารนั้นจะทำให้ผู้บริหารมีความน่าเชื่อถือในด้านของการใช้ภาษาอีกเช่นกัน

2. ด้านความเหมาะสมตามสภาพแวดล้อม การที่ผู้บริหารนั้นใช้คำพูดในการสื่อสารนั้นจะต้องคำนึงถึงบริบทสถานการณ์ ณ ช่วงเวลาที่กำลังสื่อสารนั้นเพื่อให้ผู้รับสารได้รับสารอย่างเข้าใจง่ายตามบริบทสถานการณ์ไม่พูดนอกเหนือเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับ

สถานการณ์นั้น ๆ ทำให้บรรยากาศของการสื่อสารดูจริงจังและเป็นไปตามทิศทางที่ตั้งใจไว้ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมในการสื่อสารจากสถานการณ์ต่าง ๆ จะทำให้ผู้ที่ทำงานร่วมด้วยนั้น มองภาพท่านผู้บริหารว่าเป็นผู้ที่มีความเข้าใจธรรมชาติในสถานการณ์ต่าง ๆ จะทำให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นได้โดยง่ายนั่นคือหัวใจหลักในการทำงานร่วมกันในองค์กร

3. ด้านเนื้อหาในการสื่อสาร แนวทางการพัฒนาการสื่อสารของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัลด้านเนื้อหาในการสื่อสารนั้นการที่ผู้บริหารนำข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรมาสื่อสารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับทราบนั้นทำให้การสื่อสารของผู้บริหารเหมือนเป็นการดูแลเอาใจใส่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาารู้สึกเช่นนั้นได้เช่นกันและยังได้รับประโยชน์จากการจากสนทนา

4. ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร การที่ผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงข่าวสารให้ครูและบุคลากรทราบเป็นประจำนั้นจะทำให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้รับทราบถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและยังสามารถทำให้การทำงานดำเนินการอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ และปฏิเสธไม่ได้ว่า social media หรือสื่อสังคมออนไลน์ ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเราไปแล้ว ดังนั้นแล้วการที่ผู้บริหารนำสื่อโซเชียลต่าง ๆ มาปรับในการบริหารเช่นการทำงาน โดยการสื่อสารผ่านสื่อเหล่านี้จะทำให้การทำงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารควรตระหนักถึงการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการทำงานอยู่เสมอเพื่อกระตุ้นในบุคลากรในองค์กรเปิดรับสิ่งใหม่ ๆ ในการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกในยุคดิจิทัลหรือยุคปัจจุบัน

5. ด้านความสามารถของผู้รับสาร ผู้บริหารควรมีการสื่อสารที่คำนึงถึงผู้รับสารในขณะที่มีการส่งสารหรือสนทนากัน เนื่องจากผู้รับสารบางคนนั้นอาจจะมีการรับสารที่ไม่ได้เป็นไปอย่างที่เรากำหนดหรือมีข้อบกพร่องบางอย่างที่ไม่สามารถติดต่อสื่อสารในทางนั้นได้ ดังนั้นตัวผู้บริหารเองควรคำนึงถึงสิ่งนี้เพื่อให้การรับสารที่เข้าใจถึงแก่ผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ด้านความชัดเจนของข่าวสาร ผู้บริหารควรมีการสื่อสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนของการสื่อสารเพื่อให้ผู้รับสารได้เห็นตรงกันว่ามีการอ้างอิงหรือมีการจดบันทึกเนื้อหาในการสื่อสารทำให้การสื่อสารเป็นไปในทิศทางเดียวกันและยังมีแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือการที่ผู้บริหารพูดสื่อสารนั้นหากจะให้น่าเชื่อถือหากต้องการอ้างอิงที่ชัดเจนในข้อมูลผู้บริหารควรมีเอกสารอ้างอิงที่ชัดเจนอาจจะเป็นสถิติหรือตัวเลขที่สื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง เช่นกราฟข้อมูล หรือตัวเลขจำนวนข้อมูลเพื่อให้ผู้รับสารมองเห็นภาพได้อย่างชัดเจน

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ได้ระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลและแนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.1 ระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความชัดเจนของข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสามารถของผู้รับสาร ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร (x ด้านความเหมาะสมตามสภาพแวดล้อม ด้านเนื้อหาในการสื่อสาร ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความน่าเชื่อถือ ได้เล็งเห็นว่าตาม แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ในโลกต้องเผชิญกับระบบเศรษฐกิจโลกที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดนอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การส่งสารเพื่อส่งสารให้ผู้รับทราบได้ทราบโดยไว ส่งผลในเป็นการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวกระโดดอย่างรวดเร็วในยุคนี้ที่เรียกว่ายุคดิจิทัล ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผลระดับทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรินทร์ ถาปิ่นแก้ว (2566: 161) ศึกษาเรื่อง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า 1) ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารและการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ทักษะการสื่อสารของผู้บริหาร พบว่า จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5.2 แนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จากการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความน่าเชื่อถือ 2) ด้านความเหมาะสมตามสภาพแวดล้อม 3) ด้านเนื้อหาในการสื่อสาร 4) ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร 5) ด้านความสามารถของผู้รับสาร 6) ด้านความชัดเจนของข่าวสาร สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านความน่าเชื่อถือ จากผลการวิจัย พบว่า การที่ผู้บริหารนั้นใช้คำพูดในการสื่อสารนั้นจะต้องคำนึงถึงบริบทสถานการณ์ ณ ช่วงเวลาที่กำลังสื่อสารนั้นเพื่อให้ผู้ที่รับสารได้รับสารอย่างเข้าใจง่ายตามบริบทสถานการณ์ไม่พูดนอกเหนือเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง กับสถานการณ์นั้น ๆ ทำให้การทำงานส่งผลดีต่อองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรินทร์ ธารีนแก้ว (2566: 161) ศึกษาเรื่อง ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่าโดยผู้บริหารมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน สอดคล้องกับสมมติฐานในบางส่วน ที่ว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งมีความแตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนมีความ เข้าใจและโอกาสในการรับทราบสารจากผู้บริหารไม่ไปในทิศทางเดียวกัน แต่ส่วนผู้บริหาร มองว่าตัวเองพยายามสื่อสารอย่างชัดเจนโดยมองว่าตนเองใช้ภาษาที่เรียบง่ายและมีความ เข้าใจครูผู้สอนและใช้หลักการสื่อสารที่ถูกต้องเหมาะสม

2. ด้านความเหมาะสมตามสภาพแวดล้อม จากผลการวิจัย พบว่า การที่ผู้บริหารนั้นใช้คำพูดในการสื่อสารนั้นจะต้องคำนึงถึงบริบทสถานการณ์ ณ ช่วงเวลาที่กำลังสื่อสารนั้นเพื่อให้ผู้ที่รับสารได้รับสารอย่างเข้าใจง่ายตามบริบทสถานการณ์ไม่พูดนอกเหนือ เรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง กับสถานการณ์นั้น ๆ ทำให้บรรยากาศของการสื่อสารดูจริงจังและเป็นไปตามทิศทางที่ตั้งใจไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศทิพ พงศทิพกุล (2557: 143) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดขนาดใหญ่ พิเศษที่ประสบความสำเร็จ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนนั้นเป็นรูปแบบการสื่อสารเชิงพฤติกรรมแบบ ผสมผสาน ในลักษณะ ได้แก่ การสื่อสารแบบมีชีวิตชีวา (Spirited) ผู้บริหารใช้ในการสื่อสาร เพื่อบริหารจัดการโรงเรียน การสื่อสารแบบเห็นอกเห็นใจ (Considerate) ในสถานการณ์ที่มี สื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์หรือการสร้างบรรยากาศ และการสื่อสารแบบมีระเบียบวินัย (Systematic) เป็นต้น

3. ด้านเนื้อหาในการสื่อสาร ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารนำข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรมาสื่อสารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับทราบนั้นทำให้การสื่อสารของ ผู้บริหารเหมือนเป็นการดูแลเอาใจใส่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้รู้สึกเช่นนั้นได้เช่นกันและยังได้รับ ประโยชน์จากการจากสนทนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Vilma S. Pricellas (2016: 29-31) ที่กล่าวว่า เพื่อเพิ่มสภาพแวดล้อมประสิทธิภาพการสื่อสาร โดยการทำเช่นนั้น พวกเขาจะ โดดเด่นเป็นความสามารถมากขึ้นและมากขึ้น มีความสามารถในการโน้มน้าว นำและ ถ่ายทอดความคิดและแนวคิดต่อผู้ร่วมงานและคนอื่น ๆ

4. ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร ผลการวิจัย พบว่า การที่ผู้บริหารมีการ ประชุมชี้แจงข่าวสารให้ครูและบุคลากรทราบเป็นประจำนั้นจะทำให้ครูและบุคลากรใน

โรงเรียนได้รับทราบถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและยังสามารถทำให้การทำงานดำเนินการอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์และปฏิเสธไม่ได้ว่า social media หรือสื่อสังคมออนไลน์ ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเราไปแล้ว สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560: 18) ที่กล่าวว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงานตามนโยบายให้โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) ซึ่งการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญและมีความจำเป็นต้องใช้ทักษะการสื่อสารที่ดีและชัดเจน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบและเป็นผู้ดำเนินการนั้นเกิดจากความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพซึ่งเป็นคุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากลในข้อที่ 3 ระบุไว้ในเรื่องของการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management)

5. ด้านความสามารถของผู้รับสาร ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารควรมีการสื่อสารที่คำนึงถึงผู้รับสารในขณะที่มีการส่งสารหรือสนทนากัน เนื่องจากผู้รับสารบางคนนั้นอาจจะมีการรับสารที่ไม่ได้เป็นไปอย่างที่เรากำหนดหรือมีข้อบกพร่องบางอย่างที่ไม่สามารถติดต่อสื่อสารในทางนั้นได้ ดังนั้นตัวผู้บริหารเองควรคำนึงถึงสิ่งนี้เพื่อให้การรับสารที่เข้าใจถึงแก่ผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา คล่องแคล่ว (2555: 5) ที่กล่าวว่า ครูเกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้สิ้นหวัง ไม่อยากทำงานเฉื่อยชา ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และไม่มีความอดทนอันจะส่งผลให้งานในหน้าที่รับผิดชอบขาดการพัฒนาและไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเกิดจากการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ประสบผลสำเร็จในทางตรงกันข้ามหากผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิค วิธีการ และแนวทางในการสื่อสารที่มีคุณภาพ และมีความชัดเจน ย่อมทำให้ครูเกิดความพึงพอใจในการทำงาน และนำมาสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

6. ด้านความชัดเจนของข่าวสาร ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารควรมีการสื่อสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนของการสื่อสารเพื่อให้ผู้รับสารได้เห็นตรงกันว่ามีการอ้างอิงหรือมีการจดบันทึกเนื้อหาในการสื่อสารทำให้การสื่อสารเป็นไปในทิศทางเดียวกันและยังมีแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือการที่ผู้บริหารพูดสื่อสารนั้นหากจะให้น่าเชื่อถือแล้วนั้นจะต้องมีแหล่งเอกสารอ้างอิงเพื่อประกอบการสนทนาจึงจะให้การสื่อสารสื่อสารได้ชัดเจนเพื่อให้ผู้รับสารมองเห็นภาพได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยทิพย์ สีฉันทกสมิต (2554: 125) ถ้าผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารที่ดีในด้านความชัดเจน ความน่าเชื่อถือ ความเข้าใจผู้รับสารและการสื่อสารด้วยอวัจนภาษาจะส่งผลให้ครูสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูได้ดียิ่งขึ้น

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะนำไปปฏิบัติ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนวการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ทั้ง 6 ด้านได้แก่ 1) ด้านความน่าเชื่อถือ 2) ด้านความเหมาะสมตามสภาพแวดล้อม 3) ด้านเนื้อหาในการสื่อสาร 4) ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร 5) ด้านความสามารถของผู้รับสาร และ 6) ด้านความชัดเจนของข่าวสาร นำเข้าสู่นโยบายของโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของการสื่อสารที่ผู้บริหารควรทำในการปฏิบัติงาน

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัย การพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในกลุ่มเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาให้เหมาะสมและครอบคลุมตามบริบทของสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดทั้งต่อองค์กรและประเทศชาติ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณความหลากหลายของการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
3. ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่องค์กรแห่งสากล สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ
4. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการศึกษาการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนสุเหร่าหัวหมากน้อย สังกัดสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จึงสามารถสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับดังนี้ การที่ผู้บริหารจะมีทักษะการสื่อสารที่ดีควรคำนึงถึงความน่าเชื่อถือซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การสื่อสารนั้นเกิดอิทธิพลกับผู้ฟังได้เป็นอย่างมาก ซึ่งการสื่อสารที่ดีนั้นควรคำนึงถึงความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมบริบทในการสื่อสารในขณะนั้น เพื่อให้บรรยากาศในการสื่อสารเป็นไปอย่างราบรื่น การสื่อสารจะต้องมีการเตรียมเนื้อหาที่เป็นเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับผู้รับสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจได้โดยง่าย พร้อมทั้งดูเรื่องของช่องทางการสื่อสารที่จะนำมาใช้เป็นตัวกลางในการสื่อสารจะเป็นการตอบสนองผู้ฟังให้เข้าใจได้ง่าย ผู้บริหารควรเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารให้เหมาะสม และสุดท้ายนั้นหากความชัดเจนของข้อมูลข่าวสารนั้นไม่มีความชัดเจน จะทำให้การสื่อสารเกิดข้อครหาหรือเป็นการมองถึงภาพของความน่าเชื่อถือได้ ซึ่งผู้บริหารที่ดีนั้นควรมีทักษะการสื่อสารที่ดีและมีประสิทธิภาพเพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา คล่องแคล่ว. (2555). การพัฒนากลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางในจังหวัดกำแพงเพชร. **วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พัชรินทร์ ถาปิ่นแก้ว. (2566). ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ
ปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2562). ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21.
วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 13(1), 142-156.
- พฤตฉิพล พฤตฉิกุล. (2557). รูปแบบการสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำ
จังหวัดขนาดใหญ่พิเศษที่ประสบความสำเร็จ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. **วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา**, 8(2),
138-150.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ**.
กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**.
กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- หทัยทิพย์ ลิขิตทกสมิต. (2554). การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรสาคร. **ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Vilma S. Pricellas. (2016). Effectiveness of School Administrators' Leadership
Skills and Behaviors and their School Performance in Area III Leyte
Division, Philippines. **Journal of Business and Management**, 18(8),
106-126.